

Kerecsi Klára

Útjelentés

CRIMPREV „Assessing Deviance, Crime and Prevention in Europe” WP-6 "School as Scene of Social Cohesion and Crime Prevention" 2009. február 19-20.

A kétnapos kutatási kollokvium a „CRIMPREV: Assessing Deviance, Crime and Prevention in Europe” EU program keretében került megrendezésre.

Az említett EU program 7 munkaprogramból (WP: workpackage) áll, amelyek mindegyike a bűnmegelőzés valamilyen aspektusával foglalkozik. A program hét munkaprogramból áll, amelyben 30 együttműködő partner vesz részt 10 európai országból. A kutatási program vezetője René Lévy (GERN/CESDIP, France).

A Brüsszelben megrendezett konferencia az iskolai erőszak és az iskolai bűnmegelőzés lehetőségeit vizsgálta.

A kétnapos munkaülésen a felkért előadók az európai országok iskoláiban tapasztalható problémákkal foglalkoztak, azaz oktatási rendszer és a bűnözés/bűnmegelőzés összefüggéseit vizsgálták különböző szempontokból. Én magam a roma népesség helyzetét mutattam be a hazai oktatási rendszerben. Áttekintettem a roma népességgel kapcsolatos számadatokat - a népszámlálásra, a kisebbségi önkormányzati választás regisztrációs listájára, illetve az elérhető roma-kutatásokra alapozva. A szakirodalom alapján áttekintettem a létező problémákat, illetve vázoltam az elért eredményeket.

Az első napon **Benoit Galand** (Belgium) a belga iskolákban, az iskolai erőszakkal kapcsolatosan elvégzett kutatási eredményeket mutatta be. Hangsúlyozta, hogy bár a tanár ellen elkövetett erőszak ritka kivételnek számít Belgiumban, ez kapja a legnagyobb figyelmet a média részéről. A kutatási eredmények alapján a verbális agresszió a legelterjedtebb formája az iskolai erőszaknak. Az előadó állítása szerint a „bűnözés” és az iskolai erőszak között nagyon korlátozott az átfedés. Érdekes megállapítást tett a saját kutatásai alapján, e szerint a drogfogyasztás nagyobb probléma a gazdagabb belga kerületek iskoláiban. A kutatás eredményei

szerint van egy kb. 4%-ot kitevő diákcsoport, akiknek viszonylag korai életkortól kezdve folyamatosan problémája van az iskolával.

John Pitts (Egyesült Királyság) a kisebbségi diákok helyzetét vizsgálta az angol oktatási rendszerben, és úgy találta, hogy az utcai kultúra és az iskolai kultúra kizárja egymást. Az előadás abból a szempontból mindenképpen érdekes volt, hogy a kutatás nyomán tett lépéseket is bemutatta. Ez volt az ún. „Anderlecht Initiative”, illetve az ún. ARCES Programme. Mindkettő arra épült, hogy a kisebbségi diákok iskolai előmenetelét és helyzetét a kisebbségi közösség felnőtt tagjainak bevonásával lehet erősíteni.

Erre példát hozott a délután első előadója, **Mrs Helen Jeffrey** (Egyesült Királyság), a George Mitchell iskola igazgatónöje. Elmondta, hogy 2003-ban miként vette át az iskolát, mit tapasztalt, és milyen eredményeket értek el. Az iskola környezete bűnügyileg erősen fertőzött, 9. helyen áll a rablások sorában az országos adatok szerint. Iskolaigazgatóként új szabályokat vezetett be: megtiltotta, hogy a gyerekek az iskolai szünetekben, vagy az ebédszünetben kimenjenek az épületből, és be sem mehetett senki. Azt a diákok, akinél kést találtak, azonnali felfüggesztéssel és kicsapással büntették. Tehát minden olyan kontrollt alkalmaztak, amire csak lehetőség volt. Úgy vélte, hogy az iskolai belső élete és az iskola falain kívüli bűnözés közötti kapcsolat megszakadt, és nagyon határozottan jár el, ha a diákok bűncselekményt követnek el, pl. lopás vagy testi sértés történik az iskola falain belül. Úgy vélték, hogy nagy sikereket értek el, mert a gyerekek már biztonságban érzik magukat az iskolában.

Professor Dario Melossi és **Esther Massa** (Olaszország) önbevallásra építő és a második generációs bevándorlók iskolai problémáit vizsgáló kutatás eredményeit mutatták be. A kutatás 29 iskolára terjedt ki Emilia Romagna tartományban. A kutatás eredményei szerint a kisebbségi diákok rosszul teljesítenek az iskolában, és ez kihat munkavállalási lehetőségeikre és integrációjukra is. A tapasztalatok azonban azt jelezték, hogy a későbbi problémák az iskolai rossz teljesítményből erednek és nem az emigráns vagy kisebbségi létből.

Philippe Vienne (Belgium) az iskolai erőszak jelenségét vizsgálta 2 éves kutatás keretében. Kétféle típusú iskolát vizsgált, az egyik az állami iskolai rendszerhez, a másik pedig a katolikus iskolarendszerhez tartozott. Az iskolák a maguk nemében átlagosnak tekinthetők. Az etnikai összetétele mindkét iskolában jellemzően kisebbségi, elsősorban marokkói, és szegény bevándorlók. A vizsgált iskolában a kontrollt az iskola által alkalmazott biztonsági cég gyako-

rolta. Az önkormányzat külön kérésére a biztonsági cég marokkói vendégmunkásokat alkalmazott ebben az iskolában. Ami megértést nem tudott az iskola megteremteni a tanárok és a diákok között, az könnyen megteremtődött a biztonsági őrök, illetve a gyermekfelügyelők és a diákok között.

Az előadásokat élénk vita követte, és úgy tűnt, hogy az iskola és a kisebbségek problémái nagyon hasonló problémákkal terheltek szerte az EU-ban.

Budapest, 2009. február 22.

Dr. Kerezsi Klára
igazgató-helyettes